

"GRADJEVINA UMETNOSTI" SLIKARA MILANA KEČIĆA

Pred štafelajem, dok je svoju sliku ostvarivao, a to znači pejisaž, mrtvu prirodu, ili pejisaž sa mrtvom prirodom, sporadično i portret, motive eveća i drugo, on je bio zagledan u biće sveukupne umetnosti, u dušu ljubitelja svog slikarstva i potonuo do na kraj svog bića; bića čoveka, umetnika i izrazitog humaniste. Slikao je uglavnom u ateljeu, u atmosferi prirodne svetlosti: u rodnoj kući u Krčedinu - prvih godina po završetku studija (1947) na Akademiji za likovne umetnosti u Beogradu, na kojoj je kasnije bio i profesor slikarstva po pozivu (od 1974), zatim u Novom Sadu (od 1956) u Platonovoj 4, pa u pokretnom ateljeu – u diližansi, a pred kraj života povremeno, tokom letnjih meseci i u ambijentu stalne postavke sopstvenih slika u Galeriji Paleta u Sremskim Karlovcima; u sopstvenoj kući, u kojoj se tokom ovogodišnje letnje sezone realizuje svojevrsan pozorišni program.

Tokom čitavog slikarskog staža autora (1936-1998), podrazumevajući tu i period priprema i školovanja za profesiju slikara, slikanje je za slikara Milana Kečića bilo čin ostvarivanja svojevrsne poeme zavičaju, jezikom slikarstva, tj. poeme Sremu i Vojvodini uopšte. A u tom sebi samozadatom tematskom okviru, ono je za njega bilo i područje slikanja motiva kao likovnih znakova autentičnog podneblja koje se u njegovom slučaju nije svodilo samo na slikanje pejisaža. Pri tome, ispoljavao je svoju naglašenu osećajnost za vizuelne efekte koji mogu da se izraze bojom u realnostima slika, da se istaknu njeni svetlosni kvaliteti kao i sama njena materija. Sve to, odvijalo se u slikarskom radu autora u saglasju sa osnovnim estetskim programom koji je takodje bio utvrdjen za čitav period njegovog bavljenja slikarstvom koje, pored ostalog, odlikuje i samo zanatsko umeće, umeće komponovanja osnovnih oblika slike, njihovo usaglašavanje, usaglašavanje pikturnih vrednosti u slikarskom predstavljanju materije boje u funkciji definisanja odabranih motiva sposobnih da daju svoje odgovore na pitanja u vezi sa osnovnim tematskim okvirom slikarstva autora.

U tesnoj vezi sa programskom orijentacijom estetske prirode u slikarskom stvaralaštvu Milana Kečića stoji podatak iz njegove umetničke biografije koji govori o njegovim aktivnostima u godinama između dva svetska rata XX veka. Reč je o njegovom bavljenju dizajnom privredne reklame, o njemu kao dizajneru, dobro školovanom za tadašnje prilike u nas i uopšte. Ovde je važno naglasiti da se on za ovu vrstu svojih stvaralačkih aktivnosti usavršavao u Pragu, u privatnoj školi Ladislava Švangmajera. Nažalost, o prirodi tog perioda dizajnerskog rada autora (u Sarajevu, Zagrebu, Splitu, Osijeku i Beogradu) skoro jedine tragove predstavljaju reprodukcije projekata za dekoraciju izloga svojevremeno, 1931 godine, objavljene u minhenskom stručnom časopisu "Die Auslage." Ali, one jasno govore da su se tadašnje aktivnosti ovog velikana srpskog i jugoslovenskog slikarstva druge polovine XX veka zasnivale na idejama i principima rada nemačke Škole i Instituta "Bauhaus"-a, a koje su potom postale i bazne ideje njegovog slikarstva, posebno uočljive u metodu komponovanja motiva i ostalih sadržaja realnosti njegovih slika i u krajnjoj liniji isprovocirale su i njegovo operativno bavljenje idejom "gradjevine umetnosti", takodje jednom od osnovnih bauhausovkih ideja. Tj. realizaciju projekta zdanja u kojem je locirana Galerija Paleta u Sremskim Karlovcima; od 1986 godine, prema datim mogućnostima i za publiku otvorena. Taj projekat podrazumeva i adekvatno rešenje problema ozeljenjavanja vrta, njegovo uklapanje u ambijent kompleksa okolnih objekata arhitekture i drugih sadržaja urbanističkog okruženja. Naravno, u stalnoj postavci Galerije Paleta nalaze se neke od slika autora antologijskih obeležja i druge koje podsećaju na njegova brojna učestvovanja na izložbama, u zemlji i inostranstvu, kao i na priznanja i

nagrade koja je svojim slikama osvajao, a medju kojima su recimo: Oktobarska nagrada grada Novog Sada, Zlatni fiorino na Medunarodnom bijenalu slikarstva i skulpture u Firenci ... Inače, ostale slike antologijskih i drugih vrednosti ovog umetnika složenog umetničkog senzibiliteta nalaze se u zbirkama najznačajnijih muzeja i galerija savremene likovne umetnosti u Jugoslaviji, kao i u drugim kolekcijama javnog i privatnog karaktera. Slike umetnika sa darom, ne samo za rad u oblastima dizajna i slikarstva u kojem se najpotpunije ostvario kao slikar magičnog realizma, već i sa obdarenošću za arhitekturu, urbanizam, filmsku umetnost, likovnu pedagogiju i mnogo toga drugog što je u sebi nosio.

Najzad, u vezi sa vidom Kečićeve operativne elaboracije ideje, bauhausovskim rečnikom izražene u sloganu "gradjevina umetnosti" i njegovim bićem čoveka i umetnika osvedočenog humaniste, a zahvaljujući supruzi umetnika, gospodji Oliveri Kečić, kao i ostalim članovima njegove porodice kojoj je za života bio veoma privržen, ovih dana i do kraja letnje sezone, oživotvoruje se još jedan vid ostvarenja projektom zdanja u Sremskim Karlovcima predviđene programske orijentacije. Dakle, pored programski predviđenih i do danas realizovanih aktivnosti tesno vezanih za rad i sadržaje Galerije Paleta, a koje se inače u kontinuitetu i prema datim mogućnostima i dalje odvijaju, od subote 9 juna 2001 i nadalje svake naredne subote do kraja letnje sezone, u dvorišnoj podrumskoj prostoriji (koja može da primi oko 120 gledalaca) sremskokarlovačkog zdanja kao dela najkompleksnijih sadržaja umnogome zaslužnog stvaraoca Milana Kečića, odvijajuće se pozorišni prigodni programi najelitnijih jugoslovenskih glumaca. Sadržajima po sopstvenim izborima, publici se predstavljaju glumci: Svetlana Bojković, Radmila Djuričin, Ružica Sokić, Milica Mihajlović, Gorica Popović, Branko Jerinić, Nikola Sinić, Fedja Stojanović, Ljiljana Dragutinović – Danilo Lazović, Bojan Žirović – Nebojša Ilić. Naravno, tokom letnje sezone, kao i do sada, za posetioce je u kontinuitetu otvorena Galerija Paleta sa stalnom postavkom značajnih dela slikara Milana Kečića, osvedočenog velikana srpskog i jugoslovenskog slikarstva XX veka.

Grozdana Šarčević

NAPOMENA:

Ovaj tekst je objavljen u novosadskom dnevnom listu DNEVNIK, u kulturnom dodatku sredom "Kultura – nauka – umetnost", pod naslovom "UMETNIK SA DAROM", 6. juna 2001